

Білопольський М. Г. *Внутрішні резерви для порятунку України.* — С. 3.

У статті розглядаються проблеми виходу України із соціально-економічної кризи. Основні напрямки виходу із неї — це не запозичення закордонних кредитів, а пошук внутрішніх резервів для спасіння країни. В Україні є всі реальні потенційні можливості для вирішення кризових проблем без допомоги із Заходу.

Ключові слова: внутрішні резерви країни, вихід із кризи, спасіння економіки, відмова країни від закордонних кредитів.

Беленцов В. М. *Криза регіонів України: соціально-економічний і політичний аспект.* — С. 7.

Виявлено, що найбільш розвинутими є південно-східні регіони України. Вони мають відносно високий рівень прибутковості й раціональну галузеву структуру. За їх рахунок регулюється дохідність інших регіонів з непропорційною галузевою структурою. Обґрунтовано, що в основі такого економічного стану регіонів лежить олігархічна система власності, яка безпосередньо пов'язана з надмірно централізованою системою державної влади. Разом з конфліктами між олігархами, які визначають політичний устрій країни, це призвело до соціально-економічної і політичної кризи в Україні та її регіонах.

Ключові слова: Україна, регіон, криза, соціально-економічний розвиток, економічні пропорції, дохідність, галузева структура, інфляція, інвестиції, населення, наймані працівники, власність, олігархія, державна влада.

Благодарний О. І., Коршикова І. О., Плужникова Є. А. *Виявлення відмінностей в особливостях економічного розвитку регіонів.* — С. 11.

Стаття містить аналіз розподілу наявного населення по регіонах і стан чисельності по кожному регіону за досліджуваний період.

Визначено кількісну зміну по кожному регіону в 2011 році порівняно з 2007 роком, а також зміну чисельності за рахунок природного приросту і міграційного припливу. Проведено аналіз якісного стану населення: чисельність зайнятих економічною діяльністю і безробітного населення. Визначено кількісні характеристики за цими показниками.

Ключові слова: наявне населення, міжрегіональні відмінності, диференціація, нерівності, диспропорції, нестабільність, чисельність, природний приріст, міграційний приплив.

Вдовенко Ю. В. *Інструментарій та основні показники статистики інноваційної діяльності підприємств.* — С. 15.

У статті розглянутий інструментарій та основні показники зі статистики інноваційної діяльності підприємств. Виявлені недоліки інформаційно-аналітичного забезпечення проведення статистичного аналізу інноваційної діяльності підприємств. Надані рекомендації щодо поліпшення статистичного обліку інноваційної діяльності підприємств.

Ключові слова: інформація, інноваційна статистика, інноваційна діяльність, статистичне спостереження.

Головінов О. М., Головінов М. І. *Теоретичні основи і прикладні аспекти розвитку соціального партнерства в Україні.* — С. 18.

У статті проаналізовано діяльність інституту соціального партнерства в Україні, основні елементи механізму соціального діалогу, проблеми інституційних трансформацій. Представлена характеристика взаємовідносин основних сторін трипартизму, визначено оптимальні форми взаємодії партнерів для формування основ соціально-орієнтованої ринкової економіки.

Ключові слова: держава, партнерство, соціальний діалог, соціально-трудова відносина, трипартизм, біпартизм, профспілки, громадські організації, найманий працівник, роботодавець.

Гончаренко М. В. *Критичний аналіз нововведень у законодавстві України про благодійні організації (господарсько-правовий аспект).* — С. 22.

Статтю присвячено критичному аналізу окремих новел, що містяться у Законі України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», під кутом зору їх порівняння з положеннями законодавства, яке було чинне раніше. Цей аналіз проведено на основі господарсько-правового підходу.

Ключові слова: аналіз, інновації, закон, організація.

Гончаров В. М., Мартинов А. А. *Формування адаптивної системи комплементарного розвитку АПК та суміжних галузей економіки України.* — С. 24.

Визначено передумови формування адаптивної системи комплементарного розвитку АПК як системоутворюючого фактору забезпечення стійкого економічного розвитку національної економічної системи. Сформовано модель адаптивного управління комплементарним розвитком АПК та суміжних галузей економіки України.

Ключові слова: агропромисловий комплекс, комплементарність, адаптивність, стратегічне управління, економічний розвиток.

Денісов В. Т., Панюшкіна Л. В., Денісов Д. Д. *Про виробничу кооперацію з Україною в пасажирському і транспортному літакобудуванні.* — С. 27.

Розглядаються можливості розвитку міжнародної виробничої кооперації в літакобудуванні, зобов'язання сторін, ефективність створення спільних виробництв, вирішення проблем, пов'язаних із розширенням пасажиро- і вантажоперевезень усередині країн і на світовому рівні.

Ключові слова: міжнародна виробнича кооперація, літаки, ефективність, світовий ринок, програма.

Дулік Т. О., Александрюк Т. Ю. *Теоретичні підходи до оцінки змісту єдиного податку.* — С. 31.

У статті здійснено науково-теоретичне обґрунтування змісту єдиного податку та визначальних факторів доцільності його застосування в Україні суб'єктами під-

приємницької діяльності на основі системно-структурного підходу.

Ключові слова: єдиний податок, спеціальні податкові режими, спрощена система оподаткування, обліку і звітності.

Жилінська Л. О., Печеник А. І. *Розробка стратегії покращення рівня експорту продукції промислового підприємства.* — С. 35.

У результаті аналізу загальносвітових тенденцій розвитку промислових корпорацій був запропонований ряд заходів, спрямованих на приведення виробничих і управлінських систем підприємства до рівня провідних машинобудівних корпорацій. Реалізація запропонованих заходів здатна забезпечити прискорений еволюційний розвиток підприємства до рівня організації світового класу.

Ключові слова: стратегія, розвиток, управління, збут, витрати, система, підприємство, виробництво, продуктивність.

Кір'ян Т. М., Шаповал М. С. *Соціально-економічний розвиток України в роки незалежності.* — С. 41.

У статті досліджено окремі аспекти економічного та соціального розвитку України на сучасному етапі. Показано, що наприкінці 80-х років ХХ століття в колишньому Радянському Союзі випуск продукції здійснювався в окремих галузях, зосереджених переважно в Україні. У виробництві багатьох товарів Україна була монополістом. Досліджено зростання номінального та реального ВВП, номінальної та реальної заробітної плати, купівельна спроможність мінімальної та середньої зарплати найбільш уживаних продовольчих товарів за роки незалежності. Розглянуто питання щодо термінів можливого досягнення рівня заробітної плати в Україні до зарплат РФ, Польщі, Німеччини та США.

Ключові слова: номінальний та реальний ВВП, номінальна та реальна зарплата, купівельна спроможність мінімальної та середньої зарплати, інфляція, темпи зростання.

Ковальов В. М. *Вплив характеру праці на формування суспільних відносин в Україні.* — С. 45.

Сформовано методологічний підхід до визначення міри суспільних відносин в Україні відповідно до вимог основного економічного закону суспільства соціально-регульованих ринкових відносин, а також економічного закону оплати праці. Обґрунтовано сутність цих законів, розроблено структурну модель формування господарського механізму управління економікою та оплатою праці, визначено основоположні принципи побудови господарського механізму відповідно до стратегічних напрямів розвитку країни.

Ключові слова: зміст і характер праці, економічні закони, господарський механізм, принципи управління, пріоритети, рівень зарплати.

Корінев В. Л. *Концептуальний підхід до прийняття управлінського рішення в умовах маркетингу.* — С. 52.

Ефективне функціонування будь-якого господарюючого суб'єкта не можливе б чіткої концепції його управління. Саме безперервний процес взаємоузгодження взаємодії елементів даного процесу дозволяє підприємствам активно розвиватись, конкуруючи на ринку в умовах вітчизняного ринку. Однак, до сих пір за-

лишається недостатньо розробленою проблема функціонування підприємств на засадах концепції маркетингу, яка є провідною в теперішніх умовах функціонування.

Ключові слова: управління, рішення, маркетинг, концепція, підхід.

Костін Ю. Д., Мінкович О. В. *Використання економіко-математичних моделей для прийняття стратегічних управлінських рішень на прикладі енергетичних підприємств.* — С. 56.

У статті запропоновано підхід до оцінки стратегічних позицій підприємств енергетичної галузі з використанням інтегральних показників та кластерного аналізу. На основі побудованих регресійних моделей виявлено зв'язок між інтегральними показниками продуктивності праці персоналу, показниками економічної діяльності підприємств та їх фінансовим станом. Для аналізу змін стратегічних позицій підприємств енергетичної галузі були побудовані дискримінантні функції. Запропоновані економіко-математичні моделі дозволяють покращити якість стратегічних управлінських рішень для підприємств енергетичної галузі.

Ключові слова: енергетична галузь, стратегічна позиція, інтегральний показник, регресійна модель, кластерний та дискримінантний аналіз.

Котов Є. В., Ляшенко В. І. *3D-друк як революційна технологія неоіндустріальної модернізації економіки.* — С. 59.

У статті проведений аналіз стану процесів соціально-економічної модернізації і запропоновані інструменти по їх прискоренню. Обґрунтована необхідність розробки якісних стратегій і цільових програм розвитку просторових формувань, а також запропоновані механізми взаємодії влади, бізнесу і експертного співтовариства при їх розробці і практичній реалізації. Акцентована увага на важливості розвитку малого і середнього бізнесу для прискорення процесів модернізації соціально-економічної системи міста.

Ключові слова: оцінка, стратегія, модернізація, економіка, програма.

Кравівіна Г. О., Багдасарова Д. Г. *Проблеми оптимізації мотиваційного та інноваційного потенціалу персоналу діяльності туристичного типу.* — С. 70.

Розглянуто проблеми оптимізації мотиваційного та інноваційного потенціалу персоналу діяльності туристичного типу, що являє собою єдиний механізм, який дозволяє моделювання як на рівні принципів рішень, так і моделей алгоритмічного типу.

Ключові слова: мотив, потреба, мотиваційний потенціал, інноваційний потенціал, механізм оптимізації потенціалу, діяльність туристичного типу.

Молдован О. О. *Реформування системи фіскальної підтримки малого підприємництва в Україні в контексті світового досвіду.* — С. 73.

В статті розглянуто іноземний досвід застосування податкових інструментів підтримки малого підприємства. В центрі уваги знаходяться два головних питання. Перше — пов'язане з чітким визначенням об'єктів фіскальної підтримки, що обумовлено різноманітністю малого бізнесу, друге — з пошуком найбільш ефективних податкових інструментів її реалізації. На основі дослідження світової практики сформовано низку завдань, на вирішення яких мають бути спрямовані

фіскальні стимули та пільги. Запропоновано перелік потенційно ефективних податкових інструментів для підтримки малого бізнесу в Україні.

Ключові слова: малий бізнес, податкові стимули, податкові пільги, податковий кредит, податкова знижка.

Надрага В. І. *Методичні засади оцінювання професійних ризиків.* — С. 77.

У статті представлено результати дослідження методичних засад оцінки професійних ризиків. Зазначається, що актуальність проблеми оцінки професійних ризиків є досить значною у зв'язку з упровадженням нових механізмів обов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Визначено сутність професійного ризику, яка полягає у тому, що він пов'язаний з невизначеністю та ймовірнісними характеристиками об'єктно-суб'єктних взаємозв'язків: впливом техногенного середовища на людину, суб'єктивним сприйняттям ризиків людиною, станом охорони праці на виробництві, дієвістю механізмів соціального страхування та реабілітації.

На основі проведеного аналізу виокремлюються дві групи методів оцінки професійних ризиків: прямі, які використовують статистичну інформацію за обраними показниками ризику або ж інформацію відносно нанесених збитків із ймовірністю їх настання; непрямі методи, які використовують показники відхилення наявних контрольованих умов від нормативних значень.

Виділено підходи щодо формалізації ризику та його інтегральних показників: індивідуальний ризик в точці з координатами (x; y); максимальний рівень індивідуального ризику; середній індивідуальний ризик; сумарний ризик; еквівалент економічних збитків від виробничих ризиків.

Зазначається, що заходи, направлені на мінімізацію професійних ризиків можуть виражатися грошовим еквівалентом через: опосередковану вартість; особистий капітал; страхування; судові виплати; добровільні виплати.

Ключові слова: професійні ризики, соціальні ризики, оцінка, критерії.

Павлов К. В., Степчук М. А., Пінкус Т. М., Господинько Е. М. *Тенденції і напрями розвитку економіки охорони здоров'я білгородської області.* — С. 82.

У статті автори освітили динаміку демографічних показників і показників захворюваності населення Білгородської області в цілому і по основних вікових групах, а також виявили тенденції в розвитку соціально-значущих захворювань останнім часом. Окрім цього, автори висвітлили основні напрями розвитку економіки охорони здоров'я на територіальному рівні, зокрема в системі надання медичної допомоги, функціонування дільничної служби регіону, показали необхідність переходу її надання на три рівні і здійснення оплати на основі подушевого фінансування за принципом часткового фондодержання з оплатою лікувально-профілактичних послуг (ЛПП) зі всіх статей витрат. При цьому надалі передбачається активізація профілактичної і розвиток патронажної роботи, підвищення кваліфікації і заробітної плати медичних працівників первинної ланки, а також раціональне використання медичних сестер.

Ключові слова: Демографічні показники, соціально-значущі захворювання, показники захворюваності, розвиток первинної медико-санітарної допомоги, подушеве фінансування, часткове фондодержання, профілактика, патронаж.

Підоричева І. Ю. *Теорії регіонального зростання та розвитку з інноваційною доміантою.* — С. 87.

Визначено та систематизовано основні теорії регіонального зростання та розвитку з інноваційною доміантою, розкрито їх сутність. Запропоновано використовувати різні напрями цих теорій при розробці стратегій інноваційного регіонального розвитку в Україні.

Ключові слова: інновації, депресія економіки, регіональний розвиток, кластер, полюс зростання, конвергенція, модель ендегенного зростання, інноваційна система.

Пожуєва Т. О. *Фінансова безпека — необхідна умова функціонування підприємства.* — С. 95.

У статті розглянуті найбільш поширені визначення фінансової безпеки, проаналізовано сильні та слабкі сторони цих тлумачень. Також виокремлено умови забезпечення фінансової безпеки підприємства. Крім того, розглянуто принципи, дотримання яких уможливило фінансову безпеку підприємства та висвітлено низку функцій, які має виконувати система фінансової безпеки.

Ключові слова: фінансова безпека, економічна безпека, принципи фінансової безпеки, функції фінансової безпеки, умови забезпечення фінансової безпеки.

Покатаєва О. В., Трохимець О. І. *Державне регулювання цін на соціально-орієнтовані товари та послуги.* — С. 97.

Статтю присвячено аналізу практики державного регулювання цін на соціально орієнтовані товари й послуги. Розглянуто теоретичні аспекти та методи державного регулювання цін на соціально орієнтовані товари. Надано характеристику роздрібним цінам на продовольчі товари у роздрібній мережі Запорізької області, враховуючи торговельні надбавки.

Ключові слова: державне регулювання цін, соціально орієнтовані товари та послуги, товарооборот, торговельна надбавка, індекс споживчих цін.

Пушак Я. Я. *Суть та напрями використання бюджетного потенціалу регіону.* — С. 102.

Узагальнено теоретичні підходи до визначення суті поняття «бюджетний потенціал регіону», представлено авторське бачення його трактування. Обґрунтовано поділ бюджетного потенціалу регіону на окремі складові та запропоновано методичний підхід до його визначення. Окреслено механізми та визначено напрями підвищення ефективності використання бюджетного потенціалу регіону.

Ключові слова: бюджетний потенціал, державний бюджет, регіон, податки, механізм.

Саблук П. Т., Курило Л. І. *Економічні центри розвитку сільських територій в управлінні аграрною економікою.* — С. 107.

Обґрунтовано необхідність створення економічних центрів розвитку сільських територій і охоплення ними суб'єктів аграрного виробництва, науково-дослідних та освітніх закладів у територіальному та вертикально-

му розрізах Визначено основні завдання, функції таких центрів, і їх вплив на прийняття управлінських рішень на регіональному рівні. Зазначено, що вирішення проблеми створення запропонованих центрів і заходів випливає з необхідності переведення результатів наукових досліджень у практичну площину, а також створення умов для залучення для цього наявного потенціалу регіональної освіти і науки, посилення координації.

Наведено приклад організаційної структури Житомирського економічного центру на основі наукових, освітніх закладів, недержавних організацій, суб'єктів господарювання області. Визначено, що регіональний рівень найбільш наближений до сільгоспвиробника, враховує специфіку, можливості й ресурси, у тому числі фінансові, для впровадження інновацій в аграрне виробництво, його модернізації.

Ключові слова: економічний центр розвитку, науковий потенціал, інноваційний потенціал, аграрна економіка, управління, сільські території.

Семенов А. Г., Юсипчук Л. А. *Особливості формування капіталу підприємства.* — С. 110.

Розглянуто сутність та принципи формування капіталу, внутрішні і зовнішні джерела створення власного і позикового фінансового капіталу. Наведено позитивні і негативні сторони власного і позикового капіталу.

Ключові слова: особливість, сутність, капітал, позитивні і негативні сторони, власний і позиковий капітал.

Ситник Л. С., Бервенова Т. М. *Ознаки виникнення та шляхи подолання криз в системі державного управління.* — С. 114.

У статті наведена характеристика державного управління як способу реалізації державної влади; ознаки, форми і методи, структура механізму державного управління; чинники формування стилю державно-управлінської діяльності.

Виділено сутнісні ознаки кризи державного управління, послідовність етапів виникнення і загострення криз; типи конфліктів за територіальною складовою, причини революцій, принципи запобігання; шляхи подолання кризи державного управління на тлі здійснення адміністративної реформи.

Ключові слова: криза, державне управління, влада, форми, методи, структура механізму, конфлікти за територіальною складовою, шляхи подолання.

Ткаченко А., Філіпська Ю. *Сучасні підходи щодо оцінки ефективності діяльності суб'єкта господарювання.* — С. 117.

У статті розглянуто поняття ефективності господарської діяльності. Визначено основні показники діяльності підприємства. Проаналізовано методи та підходи щодо оцінки діяльності суб'єкта господарювання. Визначено та порівняно сучасні міжнародні та вітчизняні підходи в аналізі. Висвітлено проблеми оцінки діяльності підприємства на базі фінансової звітності.

Ключові слова: ефективність, показники ефективної діяльності, система показників, підходи щодо оцінки, фінансовий аналіз, фінансова звітність.

Фірсов Є. А. *Основні напрями вдосконалення теорії вартості і ціноутворення товарів.* — С. 120.

Розглядаються особливості, достоїнства, недоліки і можливості наступного виконання теорій вартості това-

рив. Сутність вартості бачиться у створенні нових корисних властивостей продуктів (безпосередньо створених природою) і в забезпеченні постійного оновлення виробництва. Основним джерелом вартості являється величина суспільно необхідних витрат живої і оречевленої праці, а додатковим — психологічна оцінка товаровиробниками і покупцями значення корисних властивостей товарів у сфері обігу в умовах порушення рівноваги між попитом і пропозицією.

Ключові слова: вартість, ціна, товар, виробництво, попит, пропозиція.

Хаджинова О. В. *Теоретичні основи управління сталим розвитком промислових підприємств.* — С. 124.

У статті досліджуються теоретичні основи управління сталим розвитком промислового підприємства, запропоновано комплекс організаційно-економічних напрямків щодо забезпечення сталого розвитку, управління змінами і функціонуванням підприємств в умовах мінливого ділового оточення. Представлена класифікація видів розвитку підприємств. Проаналізовано проблеми та перспективи різних підходів до розвитку промислового підприємства.

Ключові слова: сталий розвиток, промислове підприємство, управління розвитком.

Холод С. Б., Грушевський С. В. *Конкурентоспроможність як міра відповідності стратегії розвитку і стратегії організаційних змін.* — С. 128.

В роботі пропонується концептуальний підхід щодо типології основних визначень стратегії розвитку підприємництва і стратегії організаційних змін у поєднанні на промислових підприємствах машинобудування. Визначено, що, оскільки кожна з цих стратегій ґрунтується на моніторингу і аналізі початкової ситуації на підприємстві, «як є», прогнозі і моделюванні можливих сценаріїв його розвитку, задає основні цілі змін, з урахуванням сукупного потенціалу, і визначає способи їх досягнення, «як повинно бути», то, відповідно, пропонується типологія основних стратегій, прогнозних напрямків і систем управління.

Ключові слова: стратегія розвитку, типологія визначень, моніторинг і аналіз, прогнозування, моделювання, потенціал, управління.

Чеботарьов В. А. *Забезпечення конкурентних позицій агропродовольчого комплексу України в системі міжнародного поділу праці.* — С. 131.

На підґрунті дослідження динаміки експортно-імпортних потоків визначено передумови формування та реалізації конкурентних переваг вітчизняного агропродовольчого комплексу на зовнішньому ринку на середньо- та довгострокову перспективу.

Ключові слова: агропродовольчий комплекс, міжнародний поділ праці, конкурентоспроможність, харчові продукти, світові ціни.

Чижевська Л. В., Зеленіна О. О., Романенко С. В. *Ідентифікація форм міжнародних розрахунків в системі бухгалтерського обліку.* — С. 135.

Розглянуто сутність форм міжнародних розрахунків та визначено їх місце в системі бухгалтерського обліку.

Ключові слова: система бухгалтерського обліку, об'єкти бухгалтерського обліку, форми міжнародних розрахунків.

Гриньова В. М., Колодізев О. М. *Інноваційний розвиток економіки України як стратегічний напрям підвищення її конкурентоспроможності у світі.* — С. 140.

У статті визначено місце України за рівнем конкурентоспроможності та проаналізовано стан інноваційної спроможності України у порівнянні з іншими країнами світу. Виділено негативні наслідки та проблеми системи управління інноваційними процесами в Україні.

Ключові слова: глобальний індекс конкурентоспроможності (ГІК), інноваційна діяльність, субіндекс інновацій, фінансування.

Куриляк Є. *Еволюція кластерних форм організації виробництва у США і ЄС.* — С. 144.

Показано, що процес кластеризації змінився від концентрації підприємств на певній території задля наближення до ресурсної бази і суміжних виробництв з метою економії на транспортних витратах до об'єднань виробничих фірм і установ, що здійснюють наукові розробки. Ретроспективний аналіз свідчить, що мережа сильних факторів має точковий характер. Кластери мають переважно регіональну орієнтацію і навіть у такій високотехнологічній країні як США далеко не всім штатам вдається досягнути технологічного лідерства принаймні в одній галузі. Зроблено висновок, що еволюція локальних виробничих систем кластерного типу у Європейському Союзі відбувалася у напрямку збільшення «критичної маси» кластерів, яка спромоглася б справити вплив на підвищення конкурентоспроможності як окремих країн, так і ЄС в цілому. В ЄС поступово інновації набирають домінуючого статусу у кластерах всіх видів, що обумовлює, зрештою, зміну логіки і фокусів кластерних ініціатив. Якщо на початках тематичний блок кластеру обмежувався видимими цілями, наприклад, будівництвом чи медициною, то тепер кінцевою метою стає відповідно благополучне життя у будинку і здорове старіння. У трансатлантичному просторі потенціал кластерних систем виявив великі резерви для започаткування нових інноваційних напрямків бізнесу. Вони починають використовуватися в якості платформ для «переключення» на інші джерела знань, залучення нових партнерів та міжнародне співробітництво.

Ключові слова: інноваційний кластер, інтернаціональне співробітництво, кластер, людський фактор,

маркетинг кластеру, менеджмент кластеру, трійста спіраль кластеризації, транскордонне співробітництво.

Хобта В. М., Лаврик У. В., Кладченко І. С. *Формування комплексного підходу до оцінювання збалансованості розвитку підприємства.* — С. 149.

В роботі запропонований методичний підхід до оцінювання збалансованості розвитку підприємства, який на принципах динамічної впорядкованості й порівнянності ключових показників дозволяє побудувати модель ефективного режиму роботи суб'єктів господарювання. В рамках даного підходу сформовано дерево цілей підприємства, які забезпечуватимуть збалансованість його розвитку у довгостроковій перспективі. Результати наукового пошуку виступають змістовним підґрунтям для виявлення локальних місць порушення збалансованості та розробки дієвих рекомендації для їх усунення.

Ключові слова: збалансований розвиток підприємства, оцінювання збалансованості, ефективність, динамічний норматив.

Лернер Ю. І. *Формування і використання банками резервів з активних операцій.* — С. 155.

У статті, використовуючи висновки аналізу, наведені дані про методологію формування та використання банками резервів з активних операцій. Наведений приклад реалізації вказаної методології стосовно до умов Автокразбанку.

Ключові слова: алгоритм, резервування грошових коштів, ймовірність, невизначеність, фінансова стійкість.

Шамаєва Н. П. *Побудова ARIMA-моделі формування кооперації виробництва і науки в регіоні (на прикладі Удмуртської республіки).* — С. 173.

У статті представлена ARIMA-модель кооперації науки і виробництва регіону на прикладі Удмуртської Республіки. Побудовані прогнозні криві і значення тимчасового ряду змін показників науко-виробничої кооперації, що передбачаються, з 2000 по 2011гг. у Удмуртській Республіці.

Ключові слова: ARIMA-модель функціонування науково-виробничої кооперації, статистичні методи прогнозування, модель тимчасових рядів, апарат автокореляційних функцій.

Белопольский Н. Г. *Внутренние резервы для спасения Украины.* — С. 3.

В статье рассматриваются проблемы выхода Украины из социально-экономического кризиса. Основные пути выхода из него — это не заимствования зарубежных кредитов, а поиск внутренних резервов для спасения страны.

В Украине имеются реальные потенциальные возможности решить кризисные проблемы без помощи из Запада.

Ключевые слова: внутренние резервы страны, выход из кризиса, спасение экономики, отказ страны от зарубежных кредитов.

Беленцов В. Н. *Кризис регионов Украины: социально-экономический и политический аспект.* — С. 7.

Выявлено, что наиболее развитыми являются юго-восточные регионы Украины. Они имеют относительно высокий уровень доходности и рациональную отраслевую структуру. За их счет регулируется доходность других регионов с непропорциональной отраслевой структурой. Обосновано, что в основе такого экономического состояния регионов лежит олигархическая система собственности, которая непосредственно связана с чрезмерно централизованной системой государственной власти. Вместе с конфликтами между олигархами, которые определяют политическое устройство страны, это привело к социально-экономическому и политическому кризису в Украине и ее регионах.

Ключевые слова: Украина, регион, кризис, социально-экономическое развитие, экономические пропорции, доходность, отраслевая структура, инфляция, инвестиции, население, наемные работники, собственность, олигархия, государственная власть.

Благодарный А. И., Коршикова И. А., Плужникова Е. А. *Выявление различий в особенностях экономического развития регионов.* — С. 11.

Статья содержит анализ распределения наличного населения по регионам и состояние численности по каждому региону за исследуемый период.

Определено количественное изменение по каждому региону в 2011 году в сравнении с 2007 годом, а также изменение численности за счет природного прироста и миграционного притока. Проведен анализ качественного состояния населения: численность занятых экономической деятельностью и безработного населения. Определены количественные характеристики по этим показателям.

Ключевые слова: наличное население, межрегиональные различия, дифференциация, неравенства, диспропорции, нестабильность, численность, природный прирост, миграционный приток.

Вдовенко Ю. В. *Инструментарий и основные показатели статистики инновационной деятельности предприятий.* — С. 15.

В статье рассмотрен инструментарий и основные показатели статистики инновационной деятельности предприятий. Выявлены недостатки информационно-

аналитического обеспечения статистического анализа инновационной деятельности предприятий. Представлены рекомендации по улучшению статистического учета инновационной деятельности предприятий.

Ключевые слова: информация, инновационная статистика, инновационная деятельность, статистическое наблюдение.

Головинов О. Н., Головинов Н. И. *Теоретические основы и прикладные аспекты развития социального партнерства в Украине.* — С. 18.

В статье проанализирована деятельность института социального партнерства в Украине, основные элементы механизма социального диалога, проблемы институциональных трансформаций. Представлена характеристика взаимоотношений основных сторон трипартизма, определены оптимальные формы взаимодействия партнеров для формирования основ социально-ориентированной рыночной экономики.

Ключевые слова: государство, партнерство, социальный диалог, социально-трудовые отношения, трипартизм, бипартизм, профсоюз, общественные организации, наемный работник, работодатель.

Гончаренко М. В. *Критический анализ нововведений в законодательстве Украины о благотворительных организациях (хозяйственно-правовой аспект).* — С. 22.

Статья посвящена критическому анализу отдельных новелл, содержащихся в Законе Украины «О благотворительной деятельности и благотворительных организациях», под углом зрения их сравнения с положениями ранее действовавшего законодательства. Этот анализ проводился на основе хозяйственно-правового подхода.

Ключевые слова: анализ, инновации, закон, организация.

Гончаров В. Н., Мартынов А. А. *Формирование адаптивной системы комплементарного развития АПК и смежных отраслей экономики Украины.* — С. 24.

Определены предпосылки формирования адаптивной системы комплементарного развития АПК как системообразующего фактора обеспечения стойкого экономического развития национальной экономической системы. Сформирована модель адаптивного управления комплементарным развитием АПК и смежных отраслей экономики Украины.

Ключевые слова: агропромышленный комплекс, комплементарность, адаптивность, стратегическое управление, экономическое развитие.

Денисов В. Т., Панюшкина Л. В., Денисов Д. Д. *О производственной кооперации с Украиной в пассажирском и транспортном самолетостроении.* — С. 27.

Рассматриваются возможности развития международного производственного кооперирования в самолетостроении, обязательства сторон, эффективность создания совместных производств, решение проблем, связанных с расширением пассажиро- и грузоперевозок внутри стран и на мировом уровне.

Ключевые слова: международная производственная кооперация, самолеты, эффективность, мировой рынок, программа.

Дулик Т. А., Александрюк Т. Ю. *Теоретические подходы к оценке содержания единого налога.* — С. 31.

В статье осуществлено научно-теоретическое обоснование содержания единого налога и определяющих факторов целесообразности его использования в Украине субъектами предпринимательской деятельности на основании системно-структурного подхода.

Ключевые слова: единый налог, специальные налоговые режимы, упрощенная система налогообложения, учета и отчетности.

Жилинская Л. А., Печеник А. И. *Разработка стратегии улучшения уровня экспорта продукции промышленного предприятия.* — С. 35.

В результате анализа общемировых тенденций развития промышленных корпораций были предложенный ряд мероприятий, направленных на приведение производственных и управленческих систем предприятия до уровня ведущих машиностроительных корпораций. Реализация предложенных мероприятий способна обеспечить ускоренное эволюционное развитие предприятия до уровня организации мирового класса.

Ключевые слова: стратегия, развитие, управление, сбыт, расходы, система, предприятие, производство, производительность.

Кириян Т. М., Шаповал М, С. *Социально-экономическое развитие Украины в годы независимости.* — С. 41.

В статье исследованы отдельные аспекты экономического и социального развития Украины на современном этапе. Показано, что в конце 80-х годов XX столетия в бывшем Советском Союзе производство продукции осуществлялось в отдельных отраслях, сосредоточенных преимущественно в Украине. В производстве многих товаров Украина была монополистом. Исследованы возрастные номинального и реального ВВП, номинальной и реальной зарплаты, покупательной способности минимальной и средней зарплаты наиболее потребляемых продовольственных товаров в годы независимости. Рассмотрен вопрос о времени возможного достижения уровня заработной платы в Украине к зарплатам РФ, Польши, Германии и США.

Ключевые слова: номинальный и реальный ВВП, номинальная и реальная зарплата, покупательная способность минимальной и средней зарплаты, инфляция, темпы роста.

Ковалев В. Н. *Влияние характера труда на формирование общественных отношений в Украине.* — С. 45.

Сформирован методологический подход к определению меры общественных отношений в Украине в соответствии с требованием основного экономического закона общества социально-регулируемых рыночных отношений, а также экономического закона оплаты труда. Обоснована сущность этих законов, разработана структурная модель формирования хозяйственного механизма управления экономикой и оплатой труда, определены основополагающие принципы построения хозяйственного механизма соответственно стратегическим направлениям развития страны.

Ключевые слова: содержание и характер труда, экономические законы, хозяйственный механизм, принципы управления, приоритеты, уровень зарплаты.

Коринев В. Л. *Концептуальный подход к принятию управленческого решения в условиях маркетинга.* — С. 52.

Эффективное функционирование любого хозяйствующего субъекта не возможно бы четкой концепции его управления. Именно непрерывный процесс взаимосогласования и взаимодействия элементов данного процесса позволяет предприятиям активно развиваться, конкурируя на рынке в условиях отечественного рынка. Однако, к сим порам остается недостаточно разработанной проблема функционирования предприятий на принципах концепции маркетинга, которая ведет в нынешних условиях функционирования.

Ключевые слова: управление, решение, маркетинг, концепция, подход.

Костин Ю. Д., Минкович А. В. *Применение экономико-математических моделей для принятия стратегических управленческих решений на примере энергетических предприятий.* — С. 56.

В статье предложен подход к оценке стратегических позиций предприятий энергетической отрасли с использованием интегральных показателей и кластерного анализа. На основе построенных регрессионных моделей выявлена связь между интегральными показателями продуктивности труда персонала, показателями экономической деятельности предприятий и их финансовым состоянием. Для анализа изменений стратегических позиций предприятий энергетической отрасли были построены дискриминантные функции. Предложенные экономико-математические модели позволяют улучшить качество стратегических управленческих решений для предприятий энергетической отрасли.

Ключевые слова: энергетическая отрасль, стратегическая позиция, интегральный показатель, регрессионная модель, кластерный и дискриминантный анализ.

Котов Е. В., Ляшенко В. И. *3D-печать как революционная технология неоиндустриальной модернизации экономики.* — С. 59.

В статье проведен анализ состояния процессов социально-экономической модернизации и предложены инструменты по их ускорению. Обоснована необходимость разработки качественных стратегий и целевых программ развития пространственных формирований, а также предложены механизмы взаимодействия власти, бизнеса и экспертного сообщества при их разработке и практической реализации. Акцентируется внимание на важности развития малого и среднего бизнеса для ускорения процессов модернизации социально-экономической системы города.

Ключевые слова: оценка, стратегия, модернизация, экономика, программа.

Крапивина Г. А., Багдасарова Д. Г. *Проблемы оптимизации мотивационного и инновационного потенциала персонала деятельности туристического типа.* — С. 70.

Рассмотрены проблемы оптимизации мотивационного и инновационного потенциала персонала деятельности туристического типа, представляющего собой единый механизм, допускающий моделирование как на уровне принципиальных решений, так и моделей алгоритмического типа.

Ключевые слова: мотив, потребность, мотивационный потенциал, инновационный потенциал, механизм оптимизации потенциала, деятельность туристического типа.

Молдован А. А. *Реформирование системы поддержки малого предпринимательства в Украине в контексте мирового опыта.* — С. 73.

В статье рассмотрен иностранный опыт использования налоговых инструментов поддержки малого предпринимательства. В центре внимания находятся два главных вопроса. Первый — связан с четким определением объектов фискальной поддержки, что обусловлено разнородностью малого бизнеса, второй — с поиском наиболее эффективных налоговых инструментов ее осуществления. На основе исследования мировой практики сформирован ряд заданий, на решение которых должны быть направлены фискальные стимулы и льготы. Предложен перечень потенциально эффективных налоговых инструментов для поддержки малого бизнеса в Украине.

Ключевые слова: малый бизнес, налоговые стимулы, налоговые льготы, налоговый кредит, налоговая скидка.

Надрага В. И. *Методические основы оценивания профессиональных рисков.* — С. 77.

В статье представлены результаты исследования методических основ оценки профессиональных рисков. Отмечается, что актуальность проблемы оценки профессиональных рисков очень значительна вследствие внедрения новых механизмов обязательного социального страхования от несчастных случаев на производстве и профессиональных заболеваний.

Определена сущность профессионального риска, которая заключается в том, что он связан с неопределенностью и вероятностными характеристиками объектно-субъектных взаимосвязей, влиянием техногенной среды на человека, субъективным восприятием рисков человеком, состоянием охраны труда на производстве, действенностью механизмов социального страхования и реабилитации.

Исходя с результатов проведенного анализа выделены две группы методов оценки профессиональных рисков: прямые, которые используют статистическую информацию согласно намеченных показателей риска или же информацию о нанесенном ущербе с вероятностью их наступления; косвенные, которые используют показатели отклонения существующих подконтрольных условий от нормативных значений.

Выделены подходы к формализации риска и его интегральных показателей: индивидуальный риск в точке с координатами (x; y); максимальный уровень индивидуального риска; средний индивидуальный риск; суммарный риск; эквивалент экономических убытков от производственных рисков.

Отмечается, что мероприятия, направленные на минимизацию профессиональных рисков, могут выражаться денежным эквивалентом посредством усредненной стоимости, личного капитала, страхования, судебных и добровольных выплат.

Ключевые слова: профессиональные риски, социальные риски, оценка, критерии.

Павлов К. В., Степчук М. А., Пинкус Т. М., Господынько Е. М. *Тенденции и направления развития экономики здравоохранения белгородской области.* — С. 82.

В статье авторы осветили динамику демографических показателей и показателей заболеваемости населения Белгородской области в целом и по основным возрастным группам, а также выявили тенденции в развитии социально-значимых заболеваний в последнее время. Кроме этого, авторы осветили основные направления развития экономики здравоохранения на территориальном уровне, в том числе в системе оказания медицинской помощи, функционирования участковой службы региона, показали необходимость перехода её оказания на три уровня и осуществление оплаты на основе подушевого финансирования по принципу частичного фондодержателя с оплатой лечебно-профилактических услуг (ЛПУ) по всем статьям расходов. При этом в дальнейшем предусматривается активизация профилактической и развитие патронажной работы, повышение квалификации и заработной платы медицинских работников первичного звена, а также рациональное использование медицинских сестёр.

Ключевые слова: Демографические показатели, социально-значимые заболевания, показатели заболеваемости, развитие первичной медико-санитарной помощи, подушевое финансирование, частичное фондодержание, профилактика, патронаж.

Пидоричева И. Ю. *Теории регионального роста и развития с инновационной доминантой.* — С. 87.

Определены и систематизированы основные теории регионального роста и развития с инновационной доминантой, раскрыта их сущность. Предложено использовать различные направления данных теорий при разработке стратегий инновационного регионального развития в Украине.

Ключевые слова: инновации, депрессия экономики, региональное развитие, кластер, полюс роста, конвергенция, модель эндогенного роста, инновационная система.

Пожева Т. О. *Финансовая безопасность — необходимое условие функционирования предприятия.* — С. 95.

В статье рассмотрены наиболее распространенные определения финансовой безопасности, проанализировано сильные и слабые стороны этих толкований. Кроме того, рассмотрены принципы, соблюдение которых делает возможной финансовую безопасность предприятия и показано ряд функций, которые должна выполнять система финансовой безопасности.

Ключевые слова: финансовая безопасность, экономическая безопасность, принципы финансовой безопасности, функции финансовой безопасности, условия обеспечения финансовой безопасности.

Покагаева О. В., Трохимец Е. И. *Государственное регулирование цен на социально-ориентированные товары и услуги.* — С. 97.

Статья посвящена анализу практике государственного регулирования цен на социально ориентированные товары и услуги. Рассмотрены теоретические аспекты и методы государственного регулирования цен на социально ориентированные товары. Дана характеристика розничным ценам на продовольственные товары в розничной сети Запорожской области, учитывая торговые надбавки.

Ключевые слова: государственное регулирование цен, социально ориентированные товары и услуги, товарооборот, торговая надбавка, индекс потребительских цен.

Пушак Я. Я. *Суть и направления использования бюджетного потенциала региона.* — С. 102.

Обобщены теоретические подходы к определению сущности понятия «бюджетный потенциал региона», представлено авторское его толкование. Обосновано разделение бюджетного потенциала региона на отдельные составляющие, а также предложен методический подход к его определению. Очерчено механизмы и определены направления повышения эффективности использования бюджетного потенциала региона.

Ключевые слова: бюджетный потенциал, государственный бюджет, регион, налоги, механизм.

Саблук П. Т., Курило Л. И. *Экономические центры развития сельских территорий в управлении аграрной экономикой.* — С. 107.

Обоснована необходимость создания экономических центров развития сельских территорий и охвата ими субъектов аграрного производства, научно-исследовательских и образовательных учреждений в территориальном и вертикальном разрезах. Определены основные задачи, функции таких центров, и их влияние на принятие управленческих решений на региональном уровне. Отмечено, что решение проблемы создания предложенных центров вытекает из необходимости перевода результатов научных исследований в практическую плоскость, а также создание условий для привлечения для этого имеющегося потенциала регионального образования и науки, усиления координации.

Приведен пример организационной структуры Житомирского экономического центра на основе научных, образовательных учреждений, негосударственных организаций, и субъектов хозяйствования области. Определено, что региональный уровень наиболее приближен к сельхозпроизводителю, учитывает специфику, возможности и ресурсы, в том числе финансовые, для внедрения инноваций в аграрное производство, его модернизацию.

Ключевые слова: экономический центр развития, научный потенциал, инновационный потенциал, аграрная экономика, управление, сельские территории.

Семенов А. Г., Юсипчук Л. А. *Особенности формирования капитала предприятия.* — С. 110.

Рассмотрена сущность и принципы формирования капитала, внутренние и внешние источники создания собственного и заемного финансового капитала. Приведены положительные и отрицательные стороны собственного и заемного капитала.

Ключевые слова: особенность, сущность, капитал, положительные и отрицательные стороны, собственный и заемный капитал.

Сытник Л. С., Бервенова Т. М. *Признаки возникновения и пути преодоления кризисов в системе государственного управления.* — С. 114.

В статье приведены характеристика государственного управления как способа реализации государственной власти; признаки, формы и методы, структура механизма государственного управления; факторы формирования стиля государственно-управленческой деятельности.

Выделены сущностные признаки кризиса государственного управления, последовательность этапов возникновения и обострения кризисов; типы конфликтов

по территориальной составляющей, причины революций, принципы предотвращения; пути преодоления кризиса государственного управления на фоне осуществления административной реформы.

Ключевые слова: кризис, государственное управление, власть, формы, методы, структура механизма, конфликты по территориальной составляющей, пути преодоления.

Ткаченко А., Филипская Ю. *Современные подходы к оценке эффективности деятельности субъекта хозяйствования.* — С. 117.

В статье рассмотрено понятие эффективности хозяйственной деятельности. Определены основные показатели деятельности предприятия. Проанализированы методы и подходы к оценке деятельности предприятия. Определено и сравнено современные международные и отечественные подходы в анализе. Освещены проблемы оценки деятельности предприятия на базе финансовой отчетности.

Ключевые слова: эффективность, показатели эффективной деятельности, система показателей, подходы к оценке, финансовый анализ, финансовая отчетность.

Фирсов Е. А. *Основные направления совершенствования теории стоимости и ценообразования товаров.* — С. 120.

Рассматриваются особенности, достоинства, недостатки и возможности последующего выполнения теорий стоимости товаров. Сущность стоимости видится в создании новых полезных свойств продуктов (непосредственно не созданных природой) и в обеспечении постоянного обновления производства. Основным источником стоимости является величина общественно необходимых затрат живого и овеществленного труда, а дополнительным — психологическая оценка товаров-производителями и покупателями значения полезных свойств товаров в сфере обращения в условиях нарушения равновесия между спросом и предложением.

Ключевые слова: стоимость, цена, товар, производство, спрос, предложение.

Хаджинова Е. В. *Теоретические основы управления устойчивым развитием промышленных предприятий.* — С. 124.

В статье исследуются теоретические основы управления устойчивым развитием промышленного предприятия, предложен комплекс организационно-экономических направлений по обеспечению устойчивого развития, управления изменениями и функционированием предприятий в условиях изменчивого делового окружения. Представлена классификация видов развития предприятий. Проанализированы проблемы и перспективы различных подходов к развитию промышленного предприятия.

Ключевые слова: устойчивое развитие, промышленное предприятие, управление развитием.

Холод С. Б., Грушевский С. В. *Конкурентоспособность как мера идентичности стратегии развития и стратегии организационных изменений.* — С. 128.

В работе предложен концептуальный подход к определению типологии основных параметров стратегии развития предприятия и стратегии организационных изменений в совокупности на промышленных предприятиях машиностроения. Определено, что, если каждая из этих стратегий базируется на мониторинге

и анализе первичной ситуации на предприятии, «как есть», прогнозе и моделировании возможных сценариев его развития, определяет основные цели изменений, с учетом имеющегося потенциала, и определяет способы их достижения, «как должно быть», то, соответственно, предлагается структура типологии основных стратегий, прогнозируемых направлений и систем управления.

Ключевые слова: стратегия развития, типология определений, мониторинг и анализ, прогнозирование, моделирование, потенциал, управление.

Чеботарёв В. А. *Обеспечение конкурентных позиций агропродовольственного комплекса Украины в системе международного разделения труда.* — С. 131.

На основе исследования динамики экспортно-импортных потоков определены предпосылки формирования и реализации конкурентных преимуществ отечественного агропродовольственного комплекса на внешнем рынке на средне- и долгосрочную перспективу.

Ключевые слова: агропродовольственный комплекс, международное разделение труда, конкурентоспособность, пищевые продукты, мировые цены.

Чижевская Л. В., Зеленина Е. А., Романенко С. В. *Идентификация форм международных расчетов в системе бухгалтерского учета.* — С. 135.

Рассмотрена сущность форм международных расчетов и определено их место в системе бухгалтерского учета.

Ключевые слова: система бухгалтерского учета, объекты бухгалтерского учета, формы международных расчетов.

Грилёва В. Н., Колодизев О. Н. *Инновационное развитие экономики Украины как стратегическое направление повышения ее конкурентоспособности в мире.* — С. 140.

В статье определено место Украины по уровню конкурентоспособности и проанализировано состояние инновационной способности Украины по сравнению с другими странами мира. Выделены негативные последствия и проблемы системы управления инновационными процессами в Украине.

Ключевые слова: глобальный индекс конкурентоспособности (ГИК), инновационная деятельность, суфиндекс инноваций, финансирование.

Куриляк Е. *Эволюция кластерных форм организации производства в США и ЕС.* — С. 144.

Показано, что изменения в развитии кластерных образований, имея своим началом концентрацию предприятий на определённой территории с учётом её ресурсного потенциала в целях экономии на транспортных расходах, достигли таких форм, при которых в сеть включаются предприятия инфраструктуры и учреждения, оказывающие образовательные и научные услуги.

Ретроспективный анализ показывает, что сеть сильных кластеров имеет точечный характер. Кластеры имеют преимущественно региональную ориентацию и даже в такой высокотехнологичной стране, как США, далеко не всем штатам удастся добиться технологического лидерства по крайней мере в одной области. Сделан вывод, что эволюция локальных производственных систем кластерного типа в Европейском Союзе происходила в направлении увеличения «критической массы» кластеров, которая смогла бы оказать влияние на повышение конкурентоспособности как отдельных

стран, так и ЕС в целом. В ЕС постепенно инновации набирают доминирующего статуса в кластерах всех видов, что обуславливает, в конечном итоге, изменение логики и фокусов кластерных инициатив. Если в начале тематический блок кластера ограничивался видимыми целями, например, строительством или медициной, то теперь конечной целью становится соответственно благополучная жизнь в доме и здоровое старение. В трансатлантическом пространстве потенциал кластерных систем обнаружил большие резервы для создания новых инновационных направлений бизнеса. Кластеры начинают использоваться в качестве платформ для «переключения» на другие источники знаний, привлечение новых партнеров и международное сотрудничество.

Ключевые слова: инновационный кластер, интернациональное сотрудничество, кластер, человеческий фактор, маркетинг кластера, менеджмент кластера, тройственная спираль кластеризации, трансграничное сотрудничество.

Хобга В. М., Лаврик У. В., Кладченко И. С. *Формирование комплексного подхода к оцениванию сбалансированности развития предприятия.* — С. 149.

В работе предложен методический подход к оцениванию сбалансированности развития предприятия, который на принципах динамической упорядоченности и сравнимости ключевых показателей позволяет построить модель эффективного режима работы субъектов хозяйствования. В рамках данного подхода сформировано дерево целей, обеспечивающих сбалансированность развития предприятия в долгосрочной перспективе. Результаты научного поиска выступают содержательной базой для выявления локальных мест нарушения сбалансированности и разработки действенных рекомендаций для их устранения.

Ключевые слова: сбалансированное развитие предприятия, оценивание сбалансированности, эффективность, динамический норматив.

Лернер Ю. И. *Формирование и использование банками резервов по активным операциям.* — С. 155.

В статье, используя результаты анализа, приведены данные о методологии формирования и использования банками резервов по активным операциям. Приведен пример реализации указанной методологии применительно к условиям Автокразбанка.

Ключевые слова: алгоритм, резервирование денежных средств, вероятность, неопределенность, финансовая устойчивость.

Шамаева Н. П. *Построение ARIMA-модели формирования кооперации производства и науки в регионе (на примере Удмуртской республики).* — С. 173.

В статье представлена ARIMA-модель кооперации науки и производства региона на примере Удмуртской Республики. Построены прогнозные кривые и предсказываемые значения временного ряда изменений показателей научно-производственной кооперации с 2000 по 2011 гг. в Удмуртской Республике.

Ключевые слова: ARIMA-модель функционирования научно-производственной кооперации, статистические методы прогнозирования, модель временных рядов, аппарат автокорреляционных функций.

ABSTRACTS

Byilopolskiy N. G. *Internal backlogs for rescue of Ukraine.* — P. 3.

The paper considers the problems of Ukraine's way out of socio-economic crisis. Main ways out of crisis are to search for internal reserves for saving the country, instead of borrowing foreign loans. Ukraine has real potentialities to overcome the crisis without the assistance from the West.

Keywords: internal reserves of the country, way out of crisis, saving the economy, refusal from foreign loans.

Belentsov V. N. *Crisis region of Ukraine: the socio-economic and political aspect.* — P. 7.

Revealed that the most developed are the south-east regions of Ukraine. They have comparatively high level of profitability and rational branch-wise structure. At their expense is regulated profitability of other regions with disproportionate branch-wise structure. Proved that the basis for that regional economies is oligarchic system property, which is directly related to overly centralized state power. Together with the conflicts between the oligarchs who define the political structure of the country, this has led to socio-economic and political crisis in Ukraine and its regions.

Keywords: Ukraine, region, crisis, social-economic development, economic proportions, income per capital, branch structure, inflation, investments, population, mercenary workmans, property, oligarchy, state power.

Blagodarniy A. I., Korshikova I. A., Pluzhnikova E. A. *Identifying differences in features of regional economic development.* — P. 11.

This article contains an analysis of the actual population distribution by region and state numbers for each region during the study period.

Defined quantitative change in each region in 2011 compared to 2007, as well as population change due to natural increase and migration flows. The analysis of the quality status of the population: the number of employees in economic activity and the unemployed. Quantitative characteristics of these indicators.

Keywords: present population, regional differences, differentiation, inequality, disparities, instability, population, natural increase, migration inflow.

Vdovenko Yu. V. *Tools and basic statistical indicators of innovation enterprises.* — P. 15.

The article describes the tools and basic statistical indicators of innovation enterprises. Lacks information and analytical support statistical analysis of innovation in enterprises. Provided recommendations to improve the statistical record of innovation enterprises.

Keywords: information, innovation statistics, innovation, statistical observation.

Golovinov O. M., Golovinov M. I. *Theoretical bases and practical aspects of development of social partnership in Ukraine.* — P. 18.

The article analyzes the activity of the Institute of social partnership in Ukraine, the basic elements of the mechanism of social dialogue, the problems of institutional transformations. Presents a description of the relationship of the main

parties of tripartism, the optimal forms of cooperation partners to form the basis of socio-oriented market economy.

Keywords: state, partnership, social dialogue, social-labor relations, tripartism, bipartism, trade Union, public organization, the employee, the employe.

Goncharenko M. V. *The critical analysis of innovation in the law of Ukraine on charitable organizations (economic legal aspect).* — P. 22.

The article is devoted to critical analysis of individual stories contained in the law of Ukrainian «On charitable activities and charitable organization» from the standpoint of comparing them with position early analysis is based on economic — legal approach.

Keywords: analysis/ innovation, law, organization.

Goncharov V. N., Martynov A. A. *Formation of adaptive system complementary AIC and related industries Ukraine.* — P. 24.

The preconditions of the formation of adaptive complementary development of agribusiness as a system factor in ensuring a stable economic development of the national economic system. Formed model adaptive control complementary development agribusiness and related sectors of the economy of Ukraine.

Keywords: agriculture, complementarity, adaptability, strategic management, economic development.

Denisov V. T., Panyushkina L. V., Denisov D. D. *About productive cooperation with Ukraine in passengers and transport aircraft construction.* — P. 27.

Possibilities of development of the international production cooperation in aircraft construction, obligations of the parties, efficiency of creation of coproductions, the solution of the problems connected with expansion of cargo and passengers transportation in the countries and at world level are considered.

Keywords: international production cooperation, planes, efficiency, world market, program.

Dulik T., Aleksandryuk T. *Theoretical approaches to the assessment of the content of the single tax.* — P. 31.

The article carried out scientific and theoretical basis of the content of the single tax and the determining factors of the feasibility of its use in Ukraine subjects of entrepreneurial activity on the basis of the systemic-structural approach.

Keywords: single tax, special tax regimes, the simplified system of taxation, accounting and reporting.

Zhilinsky L. A., Pechenik A. I. *The Development strategy of improvement of export level of industrial enterprise products.* — P. 35.

As a result of analysis of world progress of industrial corporations trends there was an offer row of the events sent to bringing the productive and administrative systems over of enterprise to the level of leading machine-building corporations. Realization of offer events is able to provide speed-up evolutionary development of enterprise to the level of organization of world-class.

Keywords: strategy, development, management, sale, charges, system, enterprise, production, productivity.

Kiryani T. M., Shapoval M. S. *Social and economic development of Ukraine since independence.* — P. 41.

The article has investigated certain aspects of economic and social development of Ukraine at the current stage. It is shown that in the late 80s of XX century in the former Soviet Union production output was performed in certain industries, concentrated mainly in Ukraine. In the production of many goods Ukraine was a monopoly. The growth of nominal and real GDP, nominal and real wages, the purchasing power of the minimum and average wage relative to the most commonly used food products since independence was investigated. The issue of the time of possible achieving the level of wages in Ukraine to salaries of Russia, Poland, Germany and the United States was considered.

Keywords: nominal and real GDP, nominal and real wages, the purchasing power of the minimum and average wages, inflation and growth rate.

Kovalyov V. *Effect of the nature of work on the formation of public relations in Ukraine.* — P. 45.

The methodological going is formed near determination of measure of public relations in Ukraine in accordance with the requirement of basic economic law of society of the socially-managed market relations, and also economic law of payment of labour. Essence of these laws is reasonable, the structural model of forming of economic mechanism of management economy and payment of labour, fundamental principles of construction of economic mechanism are certain according to strategic directions of development of country.

Keywords: content and character of labour, economic laws, economic mechanism, management principles, priorities, salary levels.

Korinyev V. L. *Conceptual approach to acceptance administrative decision in the conditions of marketing.* — P. 52.

The effective functioning of any managing subject is not possible clear conception of his management. Exactly the continuous process of cooperation of elements of this process allows to the enterprises actively to develop, competing at the market in the conditions of home market. However, to this pores the problem of functioning of enterprises remains worked not enough out on principles of marketing conception that conducts in present operating conditions.

Keywords: management, decision, marketing, conception, approach.

Kostin Yu. D., Minkovych O. V. *Application of the economic-mathematic models for strategic making decisions on the example of energy enterprises.* — P. 56.

In the article the approach for evaluation of strategic positions of energy branch enterprises is proposed with using of integral indicators and cluster analysis. On the basis of regression models the relationship between integral indicators of labor productivity, economic activity and financial status were revealed. For the analysis of strategic positions changes of energy enterprises the discriminant functions were built. The proposed economic-mathematic models allow to improve the quality of strategic making decisions for enterprises of energy branch.

Keywords: energy branch, strategic position, integral indicator, regression model, cluster and discriminant analysis.

Kotov Ye. V., Lyashenko V. I. *3D-printing as revolutionary technology of neoindustrial modernisation of economy.* — P. 59.

In the article the conducted analysis of the state of processes of socio-economic modernisation and offer instru-

ments are on their acceleration. A reasonable necessity of development of quality strategies and having a special purpose programs of development of the spatial forming, and also offer mechanisms of cooperation of power, business and expert concord, is at their development and practical realization. The accented attention is on importance of development of small and midsize businesses for the acceleration of processes of modernisation of the socio-economic system of city.

Keywords: estimation, strategy, modernisation, economy, program.

Krapivina G. A., Bagdasarova D. G. *Problems of optimization of tourist type activity stuff's motivational and innovative potential.* — P. 70.

This article describes problems of optimization of tourist type activity stuff's motivational and innovative potential, which is a single mechanism that is possible to model at the level of the basic decisions and algorithmic type models.

Keywords: motive, need, motivational potential, innovative potential, potential optimizing mechanism, the tourist type activity.

Moldovan O. *Reforming of the Fiscal Support for the Small Business in the Ukraine on the Basis of International Experience.* — P. 73.

International experience of the application of the tax instruments for small business support is considered in the article. There are two main questions are researching. The first is related to the determination of objects of fiscal support, that complicated by the difference of small business types. The second is dedicated to the searching of the most effective tax instruments for realizing of the state aid. The author presents new approach to reform of the tax instruments of small business support in the Ukraine. It have based on the best practice of the development countries. The author has also proposed list of potentially effective tax instruments for the state supporting of small business, which can be used in the Ukraine.

Key words: small business, SME, tax incentives, tax deductions, tax credit, tax allowance.

Nadruga V. *Methodological principles of professional risks assessment.* — P. 77.

The paper presents the results of investigation of the methodological principles of professional risks assessment. It is mentioned that the problem of the professional risks assessment is urgent due to the introduction of the new mechanisms of compulsory social insurance against industrial accidents and occupational diseases.

The essence of the professional risks was defined. It is associated with the uncertainty and stochastic characteristics of the object-subject interconnections: the influence of man-caused environment on humans, human's subjective risk perception, safety and health at work, the efficacy of the social insurance and rehabilitation mechanisms.

Based on the analysis, two groups of methods of professional risks assessment are distinguished. They are: direct and indirect methods. Direct methods use statistical information according to the defined risk indices or information regarding caused losses with the probability of their occurrence. Indirect methods use deviation indices of the available controlled conditions from the normative values.

The approaches as to the formalization of risk and its integral indices were distinguished: the individual risk at the point with coordinates (x; y); the maximum level of the in-

dividual risk; the average individual risk; the total risk; the equivalent of the economic losses from the professional risks.

It is mentioned that measures to minimize professional risks can be evaluated in the money equivalent through indirect cost; private capital; insurance; costs and benefits; voluntary payments.

Keywords: professional risks, social risks, assessment, criteria.

Pavlov K. V., Stepchuk M. A., Pinkus T. M., Gospodynko E. M. *Tendencies and directions of development of health protection economy in belgorod region.* — P. 82.

The authors highlighted the dynamics of demographic and morbidity of the population of the Belgorod region as a whole and by major age groups, as well as identified trends in the development of socially significant diseases in recent years. In addition, the authors highlighted the main directions of development of health economics at the territorial level, including in health care delivery system, the functioning of the district service region, showed the need for transition of care into three levels and the implementation of pay based on per capita funding on the basis of a partial payment to the fund holder of medical profiklakticheskikh-service (MPI) for all expenditures. In this case provides further strengthening and development of preventive health visitor work, training and salaries of health workers of primary care, as well as rational use of nurses.

Keywords: Demographics, socio-important diseases, morbidity, developing primary health care, per capita funding, partial fundholding, prevention and patronage.

Pidoricheva I. Yu. *Theories of regional growth and development with an innovative dominant.* — P. 87.

The main theories of regional growth and development with an innovative dominant are defined and systematized, their essence is opened. The various directions of the theories in developing strategies of innovative regional development in Ukraine are offered to use.

Key words: innovations, economy depression, regional development, cluster, growth pole, convergence, model of endogenous growth, innovative system.

Pozhuieva T. O. *Financial safety — necessary background for the enterprise's existence.* — P. 95.

We are monitoring the most expanded definitions of Financial Safety, and have analyzed the ones' strength and weakness in the thesis. We have monitored some particular studies by the scientists — the economists dealt in the field. The Author has admitted a lack and necessity of a single proved and confirmed approach to the term of «Financial Safety» term. Therefore the «Financial Safety» term has to include sense of the Enterprise's Financial Safety, simultaneously it has to reflect overall Public Financial Safety Environment with the help of equilibrated and qualitative characteristics of systematic set of financial tools, technologies and services, steadiness to the internal and external negative factors (threats), ability of the environment to provide financial interests protection, sufficient volumes of financial resources for all economical subjects and the population. So it's worth to compare other scientist's approaches to avoid misunderstandings concern Safety definition. The terms of Financial Safety Provision is localized. Moreover we have monitored the background of both Enterprise's Financial Safety and Public Financial Safety. We have proved that the Financial Safety Management expects unification of the related sci-

entific theories, concepts, strategies, tactics and adequate financial police execution.

Key words: financial safety, economical safety, financial safety background, financial safety functions, the terms of financial safety provision.

Pokataeva O. V., Trohimets E. I. *State regulation of prices for socially-oriented goods and services.* — P. 97.

This article is devoted to the practice of state regulation of prices for socially-oriented goods and services. The theoretical aspects of state regulation of prices for consumer goods and methods of state regulation of prices for socially-oriented products have been considered. The characteristic of retail prices for food products in retail of Zaporizhzhia region, including trade allowances has been given.

Key words: state regulation of prices, socially-oriented products and services, trade turnover, trade allowance, consumer price index.

Pushak Ya. Ya. *The essence and directions of the budgetary potential of the region.* — P. 102.

We have generalized the theoretical approaches to define the essence of the concept of «budgetary potential of the region,» presented the author's vision of its interpretation and substantiated its division into separate components. The methodical approach to determining the budget potential of the region has been offered. We have outlined the mechanisms and determined the directions of improving the efficiency of budget potential of the region.

Keywords: budgetary potential, state budget, region, tax, mechanism.

Sabluk P. T., Kurylo L. I. *Economic development centers of rural in management of agricultural economics.* — P. 107.

The necessity of creating of economic development centers of rural and coverage of subjects of agricultural production, research and educational institutions in the regional and vertical sections was substantiated. The main tasks, functions of these centers and their impact on decision-making at the regional level were defined. It is noted that the solution proposed creation of centers and activities arising from the need to transfer research results into practice and create conditions to attract potential for the existing regional education, strengthening coordination.

It was shown an example of the organizational structure of the Zhytomyr economic center on the basis of scientific, educational institutions, non-governmental organizations, business entities. It were determined that the regional level is close to most farmers, taking into account the specifics, capabilities and resources, including financial, for introducing of innovations in agricultural production, its modernization.

Keywords: economic development center, research potential, innovative potential, agricultural economics, management, rural areas.

Semenov A. G., Yusipchuk L. A. *Features of formation of the capital of the enterprise.* — P. 110.

The essence and the principles of formation of the capital, internal and external sources of creation of own and loan financial capital is considered. Positive and negative sides of own and loan capital are given.

Keywords: feature, essence, capital, positive and negative sides, own and loan capital.

Sytnik L. S., Bervenova T. N. *Signs of a crisis and ways of its overcoming in the system of government administration.* — P. 114.

The paper characterizes government administration as a way to implement the state power; signs, forms and methods, structure of the mechanism of government administration; factors of formation of the style of the government-administration activity.

The authors distinguish essential signs of the crisis in the government administration, the sequence of stages of crises emergence and aggravation; types of conflicts on the territorial component, reasons for revolutions, principles of overcoming; the ways of overcoming the crisis in the government administration on the background of the administration reform.

Keywords: crisis, government administration, forms, methods, structure of mechanism, conflicts on territorial component, ways of overcoming.

Tkachenko A., Filipka Y. *Modern approach to evaluating the performance of entity.* — P. 117.

The article deals with the notion of efficiency of business. The main indicators of the company. Among them are highlighted: performance of fixed assets (capital productivity, capital intensity, the rate of intensive use of equipment, etc.), performance of working capital (turnover ratio, load factor, turnover duration, etc.), utilization of human resources (productivity, labor intensity of production, capital-labor ratio, etc.), performance of capital investment (payback period of capital investment, the rate of effectiveness of capital investments, etc.) and integrated performance of the company (the rate of profitability, product profitability, etc.). The methods and approaches to the assessment of the entity. Defined and relatively modern international and national approaches in the analysis. Among these approaches are identified and analyzed: Model Dupont, system «Modernsoft», approach chain substitutions, Model SGR, SWOT-analysis system, EVA and so on. The problems of performance evaluation on the basis of the financial statements. Shows the differences between the Ukrainian financial statements, U. S. and supranational statements. The aim of the study was to identify and efficient operation of grouping indicators into a single system. During the set interdependence between specific methods for evaluating the effectiveness of the entity and the criteria indicators. Through comprehensive analysis approaches any company can use these approaches in their practice, based on their specific activities and the purpose of analysis.

Keywords: efficiency, performance efficiently, system performance, approaches to assessment, financial analysis, financial reporting.

Firsov Ye. A. *Basic Directions of Perfection the Theory of Cost and Pricing of Commodities.* — P. 120.

Features, advantages, disadvantages and possibilities of further use of the theory of cost of goods are considered. The essence of cost seems in creation of new useful properties of products (directly not created by nature) and in ensuring continuous renewal of production. The main source of cost is the size of socially necessary expenses of the live and substantiated work, and additional — a psychological assessment producers and buyers of value of useful properties of goods in the address sphere in conditions of balance violation between supply and demand.

Keywords: cost, price, commodity, production, demand, suggestion.

Hadzhinova E. V. *Theoretical foundations of sustainable development of industrial enterprises.* — P. 124.

The article studies theoretical foundations on management of industrial enterprise sustainable development, a complex of organizational and economic directions of sustainable development is proposed, management of changes and operation of enterprises in the context of a volatile business environment is studied. A classification of types of enterprise development is presented. Problems and prospects of different approaches to the development of industrial enterprise are analyzed.

Keywords: sustainable development, industrial enterprise, management of development.

Kholod S., Grushevskiy S. *Competitiveness as a measure of identity development strategies and organizatsionnyh changes.* — P. 128.

The conceptual going is in-process offered near determination of typology of basic parameters of strategy of development of enterprise and strategy of organizational changes in an aggregate on the industrial enterprises of engineer. It is certain that, if each of these strategies is based on monitoring and analysis of primary situation on an enterprise, «as is», prognosis and design of possible scenarios of his development, determines the primary purposes of changes, taking into account present potential, and determines the methods of their achievement, «as must be», then, accordingly, the structure of typology of basic strategies, forecast directions and control system is offered.

Keywords: strategy of development, typology of determinations, monitoring and analysis, prognostication, modeling, potential, management.

Chebotarov V. A. *Ensuring of competition positions of agrifood complex of Ukraine in the system of international division of labor.* — P. 131.

On the basis of research of dynamics of export-import streams pre-conditions of forming and realization of competitive edges of domestic agrifood complex are certain at the foreign market on a mid- and long-term prospect.

Keywords: agrifood complex, international division of labor, competitiveness, food products, world prices.

Chizhevska L. V., Zelenina O. O., Romsnenko S. V. *Identification of the forms of international payments in the accounting system.* — P. 135.

The essence of the forms of international payments and determined their place in the accounting system.

Keywords: accounting system, accounting items, forms of international payments.

Gryn'yova V. M., Kolodizev O. M. *Innovative development of Ukrainian economy as strategic direction of it's increase competitiveness in the world.* — P. 140.

The article was defined the place of Ukraine by the level of competitiveness compared to other countries and analyzed the innovation capability of Ukraine in comparison with other countries. The negative consequences and problems of management of innovation processes in Ukraine were separated.

Keywords: Global Competitiveness Index (GCI), innovation, innovation subindex, financing.

Kurylyak Ye. *Evolution of cluster forms of organization production in the USA and EC.* — P. 144.

It is shown that the clustering process has changed from the concentration of enterprises on certain territory to get closer to the resource base and related industries to save on transportation costs to associations of production firms and institutions engaged in research and development. Retrospective analysis indicates that the

---

network of strong factors has direct impact. Clusters are mainly regional orientated, and even in such high-tech country like US not all of the States are able to achieve technological leadership in at least one area. The conclusion is made that the evolution of local production systems of cluster type in the European Union occurred in the direction of increasing «critical mass» of clusters, which could influence the competitiveness of individual countries and of EU as a whole. In EU innovations trying to gradually enter dominating status in clusters of all kinds, which leads, ultimately, to changes in the logic and focuses of cluster initiatives. If in the beginning of the thematic block of the cluster was limited to visible objectives, for example, construction or medicine, now we can see that the final goal is to have a prosperous life in the house and healthy ageing. In transatlantic space potential of the cluster systems has found large reserves for the creation of new innovative businesses. They start to be used as platforms for «switching» to other sources of knowledge, the acquisition of new partners and international cooperation.

Keywords: innovation cluster, international cooperation, cluster, human factor, cluster marketing, cluster management, triple helix of clustering, transboundary cooperation.

Khobta V. M., Lavrik U. V., Kladchenko I. S. *Forming an integrated approach to evaluation of company's balanced development.* — P. 149.

Systematic approach to a balanced development evaluation, which allows building a model of company's effective

mode of operations, is proposed in this article. Company's hierarchy of objectives that provide its balanced development is supplied. Scientific results permit to mark out local spots of balance's disorder and to make effective recommendations of their elimination.

Key words: company's balanced development, efficiency, dynamic standard.

Lerner Y. I. *Formation and use of reserves banks on active operations.* — P. 155.

In the article, using the analysis, data on the methodology of formation and use of reserves banks on active operations. An example of this methodology applied to the conditions AVTOKRAZBANK. Keywords: algorithm, redundancy cash, probability, uncertainty, financial stability.

Shamayeva N. P. *Construction of model ARIMA-forming of co-operation of production and sciences in region (on example of Udmurt Republic republic).* — P. 173.

The article presents the ARIMA-model of cooperation of science and industry in the region by the example of re-Udmurt Republic. Built forward curves and the predicted values of the time series of changes in indicators of scientific and proizvodstvennoy cooperation from 2000 to 2011. in the Udmurt Republic.

Key words: scientific-production cooperation functioning dynamic model, statistical forecasting methods, time-series models, autocorrelation functions unit.